

[Kjær Rasmussen.]

råde nu foreslås forladt, idet lønsspørgsmål i fremtiden skal løses ved aftale mellem staten og tjenestemændenes organisationer. En sådan ordning forudsætter naturligvis en hovedaftale indeholdende løn- og andre ansættelsesvilkår. Vi må anse det for at være positivt, at organisationernes rolle ved forhandlingsbordet i fremtiden vil være en anden end nu, hvor de ofte har måttet lade sig nøje med et diktat. Vi havde dog gerne set, at der også kunne træffes aftale om spørgsmål som f. eks. forvaltningens opgaver, dens organisation samt personalebehov, idet disse faktorer får betydning for udviklingen af demokratiet på statens arbejdspladser.

Men når man nu åbenbart er vejet tilbage for disse demokratiseringstanker, i hvert fald på nuværende tidspunkt, var det dog en idé, om man på statens arbejdspladser iværksatte forsøg med demokratiske ledelsesformer; det skulle vel ikke være helt uigennemførligt at tillade styrelser og organisationer at indgå aftale herom.

Så er der endelig også, nu vi snakker aftale, spørgsmålet om aktionsret for tjenestemændene. Det ses ikke af forslaget, at der er tillagt tjenestemændene nogen sådan. Derimod får de en tvungen voldgift i form af et lovforslag, hvis enighed ikke opnås. Imidlertid står der ikke noget i forslaget om, at strejker er forbudt, selv om det vel nok må siges at ligge i luften, at de er det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om der findes regler, som forbyder strejker inden for tjenestemandsområdet, eller om man blot henholder sig til kutyme. Som sagt, vi kender endnu ikke den sidste tredjedel af reformen, så derfor kan det spørgsmål, jeg her rejste, netop blive aktuelt.

Efter vores opfattelse er det en svaghed ved lovforslaget, at åremålsansættelsen i princippet kun gælder udefra kommende, altså ikke-tjenestemænd, som staten mener at måtte knytte til sig i en vis årrække. Efter vores opfattelse burde åremålsansættelsen gælde alle lederstillinger inden for den offentlige sektor. Vi ser ikke megen fornuft i at have en leder siddende på livstid, som måske er udbrændt for nye ideer, eller som ikke evner at samarbejde, eller som måske overhovedet ikke kan klare jobbet, fordi hans væsentligste kvalifikation til den stil-

ling har været et politisk eller et religiøst tilhørsforhold.

Hindringen for en åremålsansættelse på dette område er jo den kongelige udnævnelser. Ifølge grundloven skal staten have et vist antal kongeligt udnævnte tjenestemænd. Der står ikke noget om hvor mange, men traditionelt er der alligevel tale om en hel del. Så vidt vi kan se, ville det være mest hensigtsmæssigt, om de kongeligt udnævnte overhovedet ikke fandtes. Det er vel nærmest sådan i dag, at hvis en kongeligt udnævnt tjenestemand skal afskediges, så forlanger man, at vedkommende har taget af kassen eller noget i den retning. Så vidt jeg er orienteret, er det i hvert fald meget svært at slippe af med en kongeligt udnævnt tjenestemand. Så vidt vi kan se, er denne tingenes tilstand udtryk for en god portion restenevælde, og vi skulle græde tørre tårer, om det folketingsudvalg, som nu nedsættes, ville løbe storm mod denne ansættelsesform.

Så er der endelig stedtillæggene, som der også står noget om. Det er et ømtåligt problem, fordi de af mange tjenestemænd føles aldeles urimelige. Vi kan ikke gøre så forfærdelig meget ved det her i dag, men det er vores håb, at den prisgeografiske undersøgelse, som man iværksætter, må kunne tilendebringes hurtigst muligt, således at man kan få disse stedtillæg vurderet på en rigtig måde.

Vi er nu i gang med at lovgive for en gruppe, som i forhold til andre samfundsgrupper har en hel del goder, f. eks. løn under sygdom og også en lang opsigelsesfrist — det vil sige: jeg kan se, at opsigelsesfristen er 3 måneder, men så vidt jeg ved, er opsigelsesfristen for funktionærer helt op til 6 måneder, og det var måske en idé for folketingsudvalget at tage op, om man ikke skulle rette lidt på de 3 måneders frist. Efter vor opfattelse ville det som sagt være klædeligt, hvis vi her i folketinget sørgede for, at også arbejderne under LO fik de samme goder, som jeg før nævnte tjenestemændene har.

Som altid, når man behandler et lovforslag, kan man naturligvis finde både gode og dårlige ting i det, og sådan er det naturligvis også med de to foreliggende forslag. Jeg vil gerne stærkt opfordre udvalget til at se kritisk på åremålsansættelsen samt de hin-